

eSam utvecklingsplan 2020 - 2021

Innehållsförteckning

1	Utvecklingsplan: säkra digitala lösningar riktade till privatpersoners, företagens och samhällets behov	4
1.1	Inledning.....	4
1.2	Processen för framtaget förslag till utvecklingsplan	4
1.3	Målbild och prioriteringar	5
2	eSams utvecklingsplan 2020 - 2021	8
2.1	Starta och driva företag	8
2.1.1	Nya verksamt.....	8
2.1.2	Avfallsflöden.....	9
2.1.3	Årlig miljörapport tillståndspliktiga företag	9
2.2	Flytta till och från Sverige	10
2.2.1	Arbetskraftsinvandring från EU/EES.....	11
2.3	Bli sjuk, frisk och ha hälsa.....	11
2.3.1	1177 Vårdguiden.....	12
2.3.2	Nationella läkemedelslistan	12
2.3.3	Vaccinationsdata	13
2.4	Ekonomi.....	14
2.4.1	Finansiell status	14
2.5	Livslångt lärande.....	15
2.6	Prioriterade förmågor	15
2.6.1	Kundmötet.....	16
2.6.2	Information.....	17
2.6.3	Gemensamma tjänster.....	17
2.6.4	Värdedrivna utveckling	18
2.6.5	Samverkansstyrning.....	19
2.6.6	Säkerhet.....	20
2.6.7	Innovation.....	20
3	Inriktning utvecklingsplan 2021-2023	22

1 Utvecklingsplan: säkra digitala lösningar riktade till privatpersoners, företagens och samhällets behov

1.1 Inledning

Utvecklingsforum har ett övergripande ansvar för att ta fram förslag på nya utvecklingsinitiativ till styrgruppen, säkerställa att beslutade initiativ genomförs samt ge stöd och bidra till den beslutade inriktningen. Forumet ska ta fram förslag och rekommendera vilka utvecklingsinitiativ som ska ingå i utvecklingsportföljen samt efter beslut av styrgruppen säkerställa att beslutade initiativ genomförs. I förslagen ska ingå hur initiativen ska styras, ledas och följas upp samt förslag om finansiering och långsiktig förvaltning och utveckling.

På eSams styrgruppsmöte i januari fick även forumet följande uppdrag:

- under våren genomlysna det digitala ekosystemets påverkan på medlemmarnas utveckling och nuvarande styrmodeller, samt
- bidra till att skapa en förståelse för det digitala ekosystemets påverkan både internt men även till uppdragsgivare.

Eftersom den planerade konferensen med utvecklingsforum i mars fick ställas in pga corona-pandemin har utvecklingsforums utskott valt att fokusera på att ta fram inriktning för en ny utvecklingsplan och hanterar det tillkommande uppdraget vid höstens planerade konferens. En aktivitet kring detta har därför lagts till i eSams verksamhetsplan under rollen vägledaren.

1.2 Processen för framtaget förslag till utvecklingsplan

Utvecklingsforums utskott har gjort bedömningen att det innehåll som finns i nuvarande utvecklingsplan fortsatt bör ingå i kommande utvecklingsplan. Bedömningen bygger på att dessa initiativ tar utgångspunkt i privatpersoners och företagens behov utifrån ett helhetsperspektiv och är viktiga med anledning av den kris som Sverige befinner sig i för tillfället och som kommer påverka samhället i stort framöver. Utskottet ansåg dock att planen behövde kompletteras med livslångt lärande med anledning av den höga

arbetslöshet som nu uppstått samt att vissa yrken har brist på kompetens i rådande läge. eSams styrgrupp ansåg vid mötet i april att inriktningen för en kommande utvecklingsplan är relevant, men att den skulle förankras med utvecklingsforums deltagare. Vidare lyfte styrgruppen fram att livslångt lärande är ett viktigt område, men att det är viktigt att det samordnas med andra pågående arbeten på området så att dubbelarbete kan undvikas. Styrgruppen ansåg också att det är viktigt att behov som framkommit med anledning av corona-pandemin vägs in i ett slutligt förslag till utvecklingsplan.

Med anledning av den inställda konferensen har medlemmarnas deltagare i utvecklingsforum fått ett utskick för att kommentera samt komplettera planen. I anslutning till utskicket genomfördes två informationstillfällen för samtliga medlemmar där inriktningen på utvecklingsplanen gicks igenom samt målbild och grunderna för ekosystemet. Utifrån inkomna synpunkter under maj månad har justeringar gjorts i utvecklingsplanen och en slutlig förankring har skett vid ett möte med hela utvecklingsforum i början av juni.

Under året har delar av eSams sakområdesgrupp för arkitektur arbetat med en första version av en gemensam förmågekarta. Många av de förmågor som kom fram i de workshoppar som genomfördes är viktiga för att nå eSams målbild. Därför har ett arbete genomförts för att prioritera vissa förmågor som kommer att utvecklas under året.

1.3 Målbild och prioriteringar

Den gemensamma ambitionen hos eSams medlemmar är att utveckla säkra digitala lösningar riktade till privatpersoners, företagens och samhällets behov. Detta arbete hålls ihop av utvecklingsforum. För utvecklingsarbetet har eSam en utvecklingsplan där det prioriteras att följa dels initiativ som har initierats genom eSam, dels sådana som har sin grund i exempelvis olika regeringsuppdrag eller andra särskilda uppdrag.

Initiativen i utvecklingsplanen genomförs och styrs i enlighet med den styrform som är överenskommen för respektive initiativ, t.ex. en myndighetsgemensam styrgrupp. Syftet med att kraftsamla runt några prioriterade initiativ är att gemensamt bidra till snabbare utveckling av lösningar som medför stor nytta för många i det gemensamma digitaliseringsarbetet och bidrar till regeringens digitaliseringsstrategi. Initiativen bidrar även till att uppfylla kraven i Single Digital Gateway (SDG).

Prioriterade livshändelser och initiativ har lyfts in i utvecklingsplanen utifrån att:

- de har en koppling till kritiska samhällsbehov,
- de bidrar till att lösa privatpersoners och företags hela behov utifrån livshändelser/situationer i ett direkt kundmöte eller mer indirekt genom att aktörer helt tar bort behovet av interaktionen, samt att
- de förutsätter tillgång till förvaltningsgemensam infrastruktur i ett digitalt ekosystemtänk som eSams målbild utgår ifrån.

eSams målbild har beskrivits utifrån ett digitalt ekosystem där den gemensamma ambitionen är att framtagna lösningar ska kunna återanvändas, då bidrar digitaliseringen till att effektivisera för aktörerna men även att ge privatpersoner och företag bättre möjligheter att ta tillvara sina rättigheter samt uppfylla sina skyldigheter. Den överenskomna målbilden är uppdelad i tre delar

- Det privatpersoner och företag ser: eSams medlemmar ska sträva mot att erbjuda samlad information och tjänster för företag och privatpersoner som möter identifierad behovsbild och som tar hänsyn till de krav som EU ställer. Kundmötet kan antingen finnas hos offentliga aktörer, en samlad plats för offentliga aktörer eller hos privata tjänsteleverantörer.
- Gemensam infrastruktur: Större delen av den gemensamma infrastrukturen (byggblock) som krävs för att skapa livshändelsetjänster ryms inom det regeringsuppdrag som DIGG samordnar, vissa av eSams medlemmar deltar i uppdraget. För att undvika dubbelsamordning inom dessa kommer de inte att särskilt att redovisas i denna plan, bara utifrån det behov som initiativen har. Dock finns det behov av annan infrastruktur som idag inte ryms inom regeringsuppdragen (exempelvis språk/översättning) där eSam tillsammans kan bidra med att samordna utvecklingen av dessa.
- Anpassningar hos eSams medlemmar: För att dra nytta av den gemensamma infrastrukturen samt skapa de gemensamma kundmötena så krävs att varje aktör anpassar sin verksamhet till det digitala ekosystemet. Delar av anpassningarna kommer att ske inom ramen för regeringsuppdraget grunddata, delar kommer att ske inom olika sektorer. Men förutom att skapa data som når upp till principen en uppgift en gång så kommer det även att krävas viss anpassning på de tjänster som varje aktör har för specifika ändamål samt även den redaktionella informationen som ges.

eSams målbild

Det privatpersoner
och företag ser

eSams medlemmar
erbjuder samlad
Info och tjänster för
företag och
privatpersoner
utifrån livshändelser
som möter
Identifierad
behovsbild som tar
hänsyn till kraven
från EU

Gemensam
infrastruktur

Samtliga
byggblock som
krävs för att skapa
livshändelse-
tjänster för företag
och privatpersoner
finns på plats

Anpassningar hos
eSams medlemmar

Samtliga
medlemmar
i eSam har
anpassat relevanta
tjänster och
information som
behövs för
livshändelsetjänster

22

2 eSams utvecklingsplan 2020 - 2021

2.1 Starta och driva företag

2.1.1 Nya verksamt

Inom arbetet med livshändelsen Starta och driva företag kommer initiativet Nya verksamt ta fram en ny och förbättrad version av webbplatsen verksamt.se för målgruppen företagare. Initiativet drivs inom myndighetssamarbetet Starta och driva företag där eSam-medlemmarna Bolagsverket och Tillväxtverket är drivande parter och leder initiativet.

Utvecklingen mot ett mer fullständigt digitalt ekosystem för enklare myndighetskontakter för företag innebär, förutom ett utvecklat verksamt.se, ökade möjligheter att mer effektivt leverera värdeskapande till företag och företagare. Det digitala ekosystemet utgör därmed en möjlighet till ytterligare tjänster för företag från fler av eSams medlemmar som också kommer att kunna vara en del av ett samlat kundmöte.

Arbete pågår inom värdeerbjudandena ”Översikt” och ”Sammanhållna och guide processer”, två av flera identifierade värdeerbjudanden i målbilden för ett ekosystem för enklare myndighetskontakter. Värdeerbjudandena berör hur Nya verksamt som konsument kan nyttja information från en annan myndighet som producent, genom att hämta innehåll och data i form av exempelvis status i pågående ärende inskickat av företagaren eller hämta redaktionella texter och beskrivningar till guider och handlingsplaner som riktar sig till företagaren i Nya verksamt. Sammanhållna och guide processer berör hur uppgiftslämnandet kan minskas genom att sammanfoga flera processer och tillståndsärendet i ett flöde och återanvända uppgifter redan angivna av företagaren. API-utveckling sker inom registrera aktiebolag, sammanhållna tjänst för vattenbruk/livsmedel samt adressändring via ombud.

Initiativet är på sikt beroende av ett stort antal gemensamma byggblock. Där utvecklingsarbetet befinner sig just nu är det dock främst till följande som beroendet är störst: Mina ärenden (index för kundhändelser samt index för handlingar), Min profil, Mina ombud och API-hantering. I tillägg är förmågan om juridiskt eget utrymme central för genomförandet samt förvaltningsansvar mellan aktörer i det digitala ekosystemet, förvaltningsbarhet och versionshantering, anslutningar, identifikation och informationssäkerhet.

2.1.2 Avfallsflöden

I syfte att öka spårbarheten av farligt avfall och förbättra avfallsstatistiken utvecklar Naturvårdsverket en ny digital lösning där alla verksamhetsutövare i Sverige som producerar, transporterar, behandlar eller på annat sätt hanterar farligt avfall ska lämna uppgifter om farligt avfall. Bedömningen är att ca en miljon företag berörs.

Uppgifterna ska möjliggöra riskbaserad och planerad tillsyn och utgöra underlag för rapportering till EU m fl. De behöver därför vara tillgängliga för tillsynsmyndigheterna (21 länsstyrelser och 290 kommuner) och för Naturvårdsverket som rapporteringsansvarig myndighet.

Lösningen består av e-tjänster och API:er för uppgiftslämnandet från företag, samt förvaltning och teknisk support. Även tillsynsmyndigheterna förväntas hämta information via API:er. Naturvårdsverket ansvarar för den digitala lösningen och den information som kommer att ingå i Avfallsregistret. Avtal skrivs mellan Naturvårdsverket och företag samt tillsynsmyndigheter. Uppgifter från SSBTGU återbrukas.

Naturvårdsverket driver initiativet, som bl a vilar på flera regeringsuppdrag. Utvecklingsarbetet sker i samverkan med berörda verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter som utvecklar egna anslutningar till Naturvårdsverkets digitala lösning. Några större företag tar ansvar för lösningar som kan komma mindre aktörer till godo.

En första version av den digitala lösningen planeras att drifas under hösten 2020, då nödvändiga författningar trätt i kraft. Utveckling kommer att ske i ytterligare steg under de närmaste åren för att inkludera ytterligare avfallsflöden. Lösningarna ligger också till grund för andra typer av informationsutbyten inom miljösektorn, t ex årlig rapportering från miljöfarliga verksamheter.

2.1.3 Årlig miljörapport tillståndspliktiga företag

Naturvårdsverket har inlett arbete med att ta fram ett modernt skalbart stöd för företagens årliga miljörapportering. Stödet kommer att ersätta Svenska Miljörapporteringsportalen, SMP. Ca 6 000 tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter omfattas av rapporteringen. Uppgifterna som lämnas ska möjliggöra riskbaserad och planerad tillsyn och utgöra underlag för rapportering till EU m fl. De behöver därför

vara tillgängliga för tillsynsmyndigheterna (21 länsstyrelser och 290 kommuner) och för Naturvårdsverket som rapporteringsansvarig myndighet.

Lösningen innebär återbruk av de e-tjänster och API:er för uppgiftslämnandet från företag, samt förvaltning och teknisk support som tass fram för avfallsområdet (se ovan).

Naturvårdsverket driver initiativet utifrån ansvar att utveckla, följa upp och samordna arbetet med miljöinformationsförsörjning och att meddela föreskrifter om miljörapporter. Utvecklingsarbetet sker i samverkan med berörda verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter som utvecklar egna anslutningar till Naturvårdsverkets digitala lösning. Företag och branschorganisationer ska bjudas in att delta.

2020 genomförs en förstudie, genomförande planeras starta upp inför 2021.

2.2 Flytta till och från Sverige

Livshändelsen Flytta till och från Sverige har startat med inriktningen arbetskraftsinvandring för de som kommer till Sverige från land utanför EU/EES. Målgruppen är viktig då svenska företag har behov av spetskompetens från andra länder för att bedriva sin verksamhet. Behovet växer och kommer sannolikt accelerera när gränserna öppnas igen efter pandemin. Tjänsten ska bygga på:

- digitalt som förstahandsval,
- en väg in för personlig information och tjänster,
- en uppgift en gång,
- individen ska få en överblick över sin process och få information om varför något ska göras som bygger på proaktiv guidning,
- tjänsten ska ge återkoppling och möjlighet till att se process och status och
- vara tillgänglig där individerna befinner sig.

Med personifierad menas att den ska utgå från individens avsikt, rättighet, motiv, omständighet, familjesituation, situation, språk samt om individen har ombud.

Samhällsnytta för en fullt utbyggd tjänst för hela livshändelsen har uppskattats till 13 miljarder kronor, men då krävs att alla byggblock är på plats samt att flertalet aktörer har anslutit sig.

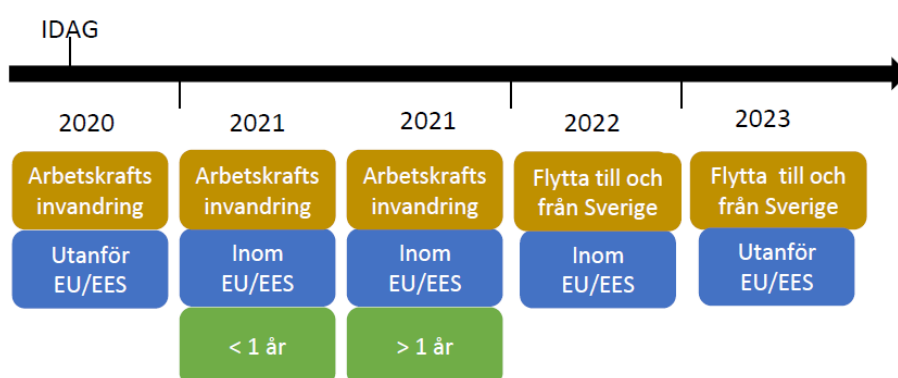
Plattformen som byggs har potential att bli samlad digital ingång för privatpersoner för flera livshändelser (tanken med fd Open Sweden). Avsändare i tjänsten kommer därför

vara OSS, Offentlig Service i Samverkan, vilket möjliggör att fler livshändelser och aktörer kan innefattas.

2.2.1 Arbetskraftsinvandring från EU/EES

Styrgruppen för livshändelsen har antagit följande inriktning:

Under 2020/2021 kommer det därför vara fortsatt inriktning på arbetskraftsinvandring, oavsett tid och var de kommer ifrån. Under 2021 är det samma aktörer som idag som kommer utveckla tjänsten men från 2022 bygger det på att fler aktörer deltar.

Finansiering 2021 kommer ske med aktörernas egna medel eftersom tjänsten kommer vara ett sätt att uppfylla kraven från Single Digital Gateway.

Initialt har tjänsten främst behov av gemensam infrastruktur som identifiering av personer som inte har svensk e-leg, händelseindex och API. I en förlängning har den behov av alla byggblock i den förvaltningsgemensamma infrastrukturen samt även språk och ev. AI.

2.3 Bli sjuk, frisk och ha hälsa

Inom denna livshändelse pågår redan flera arbeten som konsolideras och exponeras för privatpersoner inom ramen för 1177 Vårdguiden. För privata och offentliga vård- och omsorgsaktörer sker merparten av informationsutbytet via överenskomna API:er.

2.3.1 1177 Vårdguiden

Plattformen och samarbetet inom 1177 har varit central i den kris som pandemin skapat. 1177 är den naturliga ingången för privatpersoner inom livshändelsen bli sjuk, frisk och ha hälsa. Här exponeras flertalet av de tjänster som används i livshändelsen av privatpersoner för information, vård och läkemedel. Nya tjänster ut

1177 är regionernas tjänst till allmänheten för råd om vård och hälsa på webb och telefon. Det övergripande målet för 1177 är att främja hälsa och att stärka patientens ställning och att förenkla kontakt och dialog med vården.

1177.se innehåller tusentals faktagranskade texter om sjukdomar, hälsa, regler och rättigheter. Här kan invånaren också ställa frågor anonymt om sjukdomar och hälsa. Invånaren kan även leta och hitta kontaktuppgifter, öppettider och e-tjänster hos vårdmottagningar och tandvårdsmottagningen i hela Sverige. Man kan också jämföra hur lätt det är att komma i kontakt med mottagningen och hur lätt det är att få läkartider på olika vårdcentraler.

Med e-tjänster på 1177 Vårdguiden kan vårdgivare kommunicera med sina patienter på ett effektivt och säkert sätt. Man kan även hantera exempelvis tidsbokning och förnyelse av recept via e-tjänsterna och patienterna har tillgång till sin läkemedelsförteckning. Via e-tjänsterna kan patienterna också i inloggat läge ställa frågor direkt till sjukvårdsrådgivningen och få svar inom en timme. Det finns också möjlighet att ställa personliga frågor om psykisk ohälsa, beroende och funktionshinder.

2.3.2 Nationella läkemedelslistan

En vanlig dag får hundratusen patienter något läkemedel utskrivet på recept. I dag saknas en gemensam bild av dessa patienters aktuella läkemedelsbehandlingar, vilket kan påverka bedömningar kring patienten.

Den 1 maj 2021 börjar lagen om nationell läkemedelslista gälla. Detta innebär att vårdens, omsorgens och apotekens it-system har möjlighet att, via standardiserade API:er, börja kommunicera med samma källa till information för att ge en samlad bild av patientens läkemedelsbehandlingar. Den 1 maj 2023 ska alla vård- och apotekssystem som används för att förskriva och expediera recept ha anpassats till nationella läkemedelslistan.

Aktörer som ansluter till nationell läkemedelslista kommer att göra det via en sektorsspecifik säkerhetslösning. För aktörer som verkar i flera sektorer är det ineffektivt med sektorsspecifika säkerhetslösningar. Ett behov av en sektorsövergripande hantering har identifierats.

2.3.3 Vaccinationsdata

Det finns ett samstämmigt och tydligt behov av en sammanhållen digital bild över givna vaccinationer – både utifrån individens, hälso- och sjukvårdens, smittskyddets och myndigheters perspektiv samt utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv.

Det ges i storleksordningen 5 000 000 vaccinationsdoser per år i Sverige (2019) och en stor del av vaccinationer i Sverige sker i helt privat regi vilket till viss del skiljer vaccinationsområdet från övrig hälso- och sjukvård. Vaccinationer dokumenteras i vårdgivarens journalsystem. En stor majoritet av vaccinationerna journalförs i strukturerat format som ligger i linje med internationella standarder på området. Det innebär att det finns goda förutsättningar att samla och tillgängliggöra informationen när en infrastruktur för det är på plats.

Individen har idag tillgång till viss information om givna vaccinationer i digitalt format via 1177.se eller via vaccinatörers egna webbtjänster eller appar. Det är dock bara en mycket begränsad del av all vaccinationsinformation som är tillgänglig och individens tillgång är beroende var i Sverige man bor och var man vaccinerar sig.

Även vården och vårdpersonals tillgång till historisk information om en individs vaccinationer i ett vårdmöte är idag bristfällig. Information i det egna journalsystemet finns tillgänglig men i övrigt är det en väldigt begränsad del av information om tidigare givna vaccinationer som tillgängliggörs mellan vårdgivare. Dessutom kan inte helt privata vårdgivare delta i delning av vaccinationsinformation med i dagens nationella tjänsteplattform. Vidare kan delar av informationen om givna vaccinationer, vid konkurser hos privata vårdgivare hamna i regionala arkiv och är då inte längre tillgängliga i digitalt format.

Dagens regelverk med en regional och lokal informationshantering i hälso- och sjukvården gör det idag inte möjligt att skapa en digital, samlad och livslång bild över alla vaccinationer en individ tagit. En ny nationell lösning för digitala vaccinationskort kräver därför en rättslig reglering. Det kommer utöver en rättslig reglering att behövas ett regeringsuppdrag innan tjänsten kan utvecklas, vilket gör att den nuvarande bedömningen gällande tidplan för utveckling är 2021-2022.

Liksom många andra utvecklingsinsatser kommer personlig identitet att innebära en nyckel för att få ihop personnummer, samordningsnummer, LMA-nummer, reservnummer, etc. över tid.

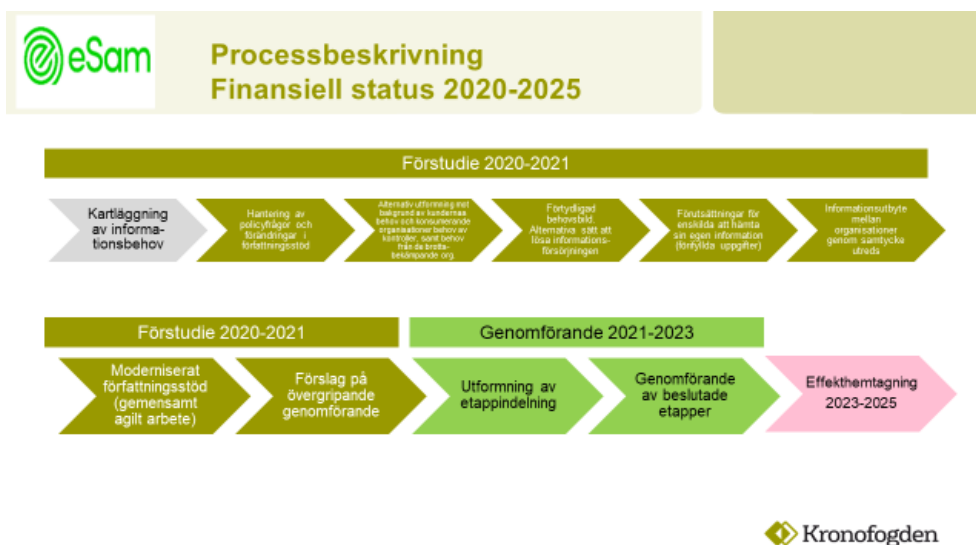
2.4 Ekonomi

2.4.1 Finansiell status

Det har under längre tid funnits behov av sammansatt information om finansiell status för privatpersoner. Pågående pandemi förutspår finansiell kris och det kommer finnas behov att snabbt kunna besluta om bidrag eller erbjuda bolån m.m. Idag finns separata lösningar för detta som till viss del levereras av privata aktörer mot ersättning. En liten del av behovet är idag löst via tjänsten SSBTEK men den grundas på en separat lagstiftning och kan därför bara nyttjas av den del av kommunerna som hanterar ekonomiskt bistånd. Under kommande år ska behoven ytterligare kartläggas och även förslag på lösningar tas fram. Idag är det för tidigt att identifiera vilka byggblock eller redan driftsatta lösningar som kommer vara relevanta för att lösa behovet.

I arbetsgruppen för finansiell status medverkar representanter från Kronofogden, Skatteverket, CSN, Transportstyrelsen, SKR, Lantmäteriet och Bolagsverket. Som framgår av nedanstående processbeskrivning har arbetet med att kartlägga olika organisationers behov av digital information påbörjats. Efter behovsinventeringen påbörjas arbetet med att kartlägga tekniska förutsättningar och legala förutsättningar eller hinder. Detta förstudiearbete kommer att pågå under 2020-2021.

Arbetet genom Finansiell Status ska skapa förutsättningar för effektivisering och automation genom att nödvändig information tillgängliggörs mellan olika organisationer samt underlättar för kund i olika ansökningsförfaranden genom att uppgifter finns förifyllda.

2.5 Livslångt lärande

Denna livshändelse innefattar lärande och kompetensutveckling men även möjlighet till digital information om en privatpersons dokumenterade kompetens (kursintyg, betyg mm) samt möjlighet till finansieringsformer. I uppbyggnaden av livshändelsen kommer troligtvis ett antal byggblock att krävas, exempelvis indexering för att skapa en digital CV med data från flera certifierade instanser som även är lättare att kvalitetsgranska. I och med pandemin är denna livshändelse av vikt för att gemensamt kunna klara den förflyttning av kompetens som krävs inom samhället. Fokus bör vara kompetensutveckling inom bristyrken.

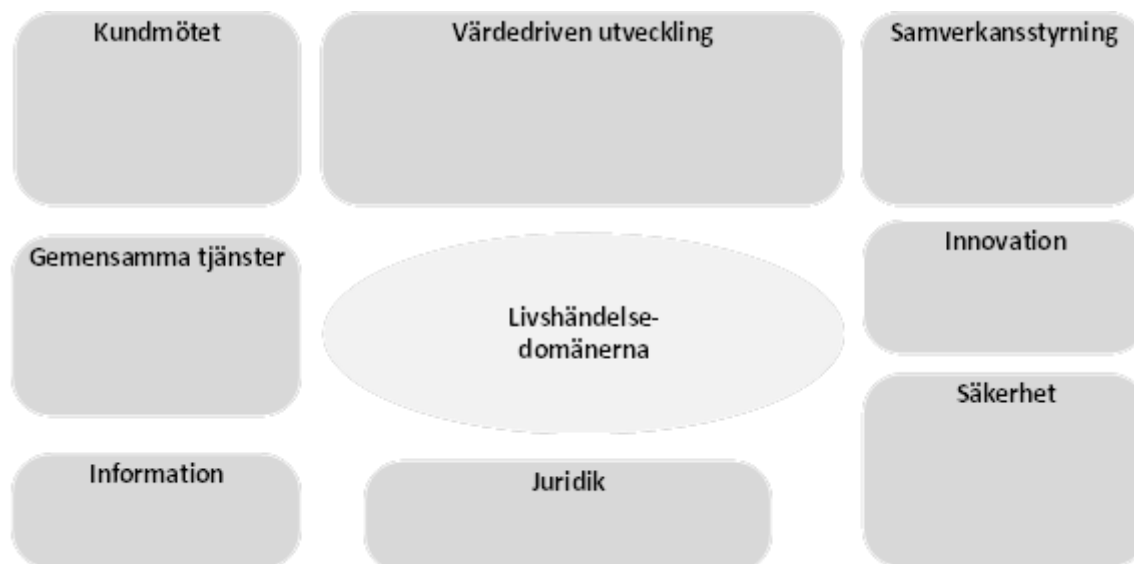
Vilka initiativ som ska ingå kommer analyseras under hösten men exempel på aktörer är Arbetsförmedlingen, SKR, CSN, UHR, Skolverket, Kriminalvården och Tillväxtverket.

2.6 Prioriterade förmågor

Utifrån eSams förmågekarta har ett antal förmågor identifierats som är särskilt viktiga att etablera under kommande verksamhetsår för att kunna bedriva det gemensamma utvecklingsarbetet i samverkan på ett effektivt sätt. Kopplat till dessa förmågor föreslås ett antal konkreta aktiviteter för att stärka förmågan. Arbetet med att stärka förmågan sker i första hand utifrån att fånga upp resultat från prioriterade initiativ, i vissa fall behövs dock centrala aktiviteter.

eSam har åtta huvudområden inom den gemensamma förmågekartan. Förmågor behöver stärkas inom mertalet av dessa områden.

Områden i eSams förmågekartan.

De prioriterade förmågorna är avgränsade till att stödja eSams roll som Genomförare. För eSams roller som Pådrivare och Vägledare kan andra förmågor behöva stärkas.

2.6.1 Kundmötet

I domänen Kundmötet har vi samlat förmågor som ska ge eSams medlemmar förutsättningar att få insikter om våra kunder samt hur vi tillsammans kan erbjuda ett kvalitativt och sammanhängande kundmöte inom olika livshändelser. Detta innefattar även förmågor för hur vi förhåller oss till olika ekosystem där såväl kunder som privata och offentliga organisationer är aktörer.

Följande förmågor är prioriterade:

- Utforma ett sammanhållet kundmöte:
 - Definiera principer för vad som ska definiera ett sammanhållet kundmöte. Principerna ska säkra hur en medborgare eller ett företag ska uppleva mötet med en till flera myndigheter utifrån en livshändelse, men också för och säkra att samverkande myndigheters verksamhet bedrivs så effektivt som möjligt.
- Samskapa och tillhandahålla redaktionellt material:

- Utforma gemensamma arbetsformer för att utforma och förvalta redaktionellt material där flera parter ska publicera på en gemensam yta.
- Titta på en gemensam kravställning/referensarkitektur för hur ett tekniskt stöd för att stödja detta arbetssätt. (Ex vis Headless CMS, Redaktörsgränssnitt etc.)

2.6.2 Information

I domänen finns gemensamma förmågor som är förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv hantering av information och data inom respektive organisation som är kopplad till eSam.

Dessa förmågor utvecklas just nu inom ett antal nationella initiativ där flera av eSams medlemmar ingår och bidrar med resurser. eSams viktigaste uppgift här bör vara att aktivt bidra som remissinstans, arbeta för att pådriva följsamhet mot de resultat som kommer ut och samverka för att skapa så gynnsamma förutsättningar som möjligt för ett gott resultat.

Följande förmågor är prioriterade:

- Tillhandahålla information och regelverk genom standardiserade gränssnitt:
 - Samverka med nationella initiativ med ansvar för att definiera hur detta ska se ut i framtiden.
- Informationsstyrning:
 - Etablera ett arbetssätt för att säkra återanvändning av relevanta informationsmängder från centrala tjänster. Nyttja relevanta beskrivningar av informationstillgångar för att säkra kvalitet. Nyttja relevant metodik och vägledning från ex vis eSam (Vägledning Digital Samverkan) eller andra domänansvariga (DIGG, MSB mfl.)

2.6.3 Gemensamma tjänster

Domänen Gemensamma tjänster innehåller förmåga att identifiera och använda byggblock från EU eller nationella byggblock, alternativt vid behov ta fram och förvalta gemensamma tjänster. Gemensamma tjänster kan bestå av tekniska förmågor, men också standardiserade modeller och mönster som ska kunna.

Följande förmågor är prioriterade:

- Tillhandahåll och förvalta gemensamma digitala tjänster:
 - Nya gemensamma tjänster ska ha en utpekad förvaltning.
 - Ta fram en förvaltningsmodell för gemensamma tjänster
 - Utse förvaltningsorganisation för gemensamma tjänster

2.6.4 Värde driven utveckling

Domänen Värde driven utveckling innehåller förmågor som ger oss förutsättningar att bedriva utveckling i samverkan samt hur vi efter leverans hanterar förvaltningen av den gemensamma leveransen. Utveckling är ej begränsat till utveckling av IT (verktyg) utan innefattar även annan form av utveckling av verksamheten (ex vis arbetssätt och regler)

Följande förmågor är prioriterade:

- Etablera gemensam arkitektur:
 - Etablera en gemensam arkitektur genom att skapa gemensamma ramverk, mönster, standarder och specifikationer i syfte att nå målbilden för digitaliseringsarbetet i samverkan. Den gemensamma arkitekturen ska utformas utifrån juridiska vägledning samt gemensamma förhållningssätt inom säkerhetsområdet. Arkitekturen ska ”fyllas på” genom att i första hand skala upp erfarenheter och arkitekturer som definieras inom olika initiativ (t.ex. Flytta eller Avfallshantering).
- Stödja för följsamhet:
 - Etablera en tvärfunktionell gruppering som ger samverkansinitiativ stöd till att få följsamhet mot
 - Gemensamma mönster, standarder, specifikationer samt annat relevant stöd inom arkitekturområdet (t.ex. ramverk)
 - Aktuella vägledning inom juridikområdet
 - Frågor som rör säkerhet
- Samordna anslutning till infrastrukturen
 - Varje medlem behöver definiera konsekvenser för den egna organisationen och planering för att ansluta till den gemensamma infrastrukturen utifrån pågående och planerade initiativ. Arbetet samordnas centralt.
- Utveckla användardrivnet
 - Ta fram vägledning eSams medlemmar som underlättar i arbetet med införande av olika metoder att arbeta mer utifrån devisen ”kundfokus till kundens fokus”. Exempel på metoder är Värde modellen

- (Osterwalder business canvas) som använts av bl a Verksam samt double-diamond metodiken
- Ta fram gemensamt arbetssätt och verktyg för att skapa kunddialog i samband med utveckling av befintliga samt nya tjänster och produkter. Inklusiv kvalitetssäkringsprocess för användarnas delaktighet i utvecklingsarbetet
- Livscykelhantera tjänster i samverkan
 - Ta fram principer, arbetssätt och modell för livscykelhantering av tekniska lösningar som tagits fram gemensamt i syfte att satsade medel får önskad effekt hos kund och offentliga organisationer.

2.6.5 Samverkansstyrning

Domänen Samverkansstyrning samlar förmågor inom styrning och ledning som är en förutsättning för att kunna planera, prioritera, genomföra, införa och förvalta samverkansinitiativ. Detta kan t.ex. omfatta förmågor kring finansiering i samverkan, organisering i samverkan eller hur helhetsperspektivet hålls samman.

Domänen samlar även förmågor som behövs för att kommunicera i samverkansarbetet. Perspektiven för kommunikationen är såväl riktat inåt mot eSams organisation och medlemmar som utåt mot privatpersoner och företag, regeringen eller andra målgrupper för eSams samverkansarbete.

Följande förmågor är prioriterade:

- Marknadsföring
 - Skapa kanaler och arbetssätt för att nå ut brett med information om pågående och föreslagna initiativ, med syfte att knyta kontakter så att onödigt dubbelarbetet undviks
 - Språkhantering (klarspråk, begreppsdefinitioner. samt andra språk än svenska)
 - Ta fram och erbjud gemensamma arkitekturmönster för att kunna hantera olika språk i IT-lösningar
 - Ta fram rekommendationer som ger ett enklare språkbruk i kontakt med kund

2.6.6 Säkerhet

Säkerhetsdomänen innehåller förmågor för att upprätthålla önskad konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet (även ansvarighet, oavvislighet och kontinuitetsplanering) i samverkan samt ur det helhetsperspektiv som uppstår då flera organisationer samverkar, nya säkerhetsfrågor uppstår i en sådan situation. Säkerheten som omfattar både tekniskt (IT-säkerhet) och administrativt (regler och rutiner) skydd och syftar till att verksamheten alltid ska kunna bedrivas korrekt, tillgängligt och med skydd från obehörigt tillträde.

Följande förmågor är prioriterade:

- Rätt skyddsnivå tillämpas på befintliga och nya lösningar
 - Anpassa skydd till skyddsvärde, risk och lagkrav, och realiserar i lager med olika försvarsstrategier där enskilda haveripunkter undviks. Säkerhet för tjänster ska bygga på skyddsbehov utifrån samhällsbärande, samhällsviktig och säkerhetskänslighet. Hitta den minsta godtagbara nivån för infrastruktur och tjänster. Det ska förutsättas att miljön som en tjänst verkar i är osäker. Beakta robusthet och kontinuitetshantering.
 - Utifrån tillgängliga regelverk, modeller och metoder bedöma skyddsnivån för gemensamma tjänster och därefter anpassa skyddet utifrån behovet av skyddsnivå.
- Det finns idag flera sektorsspecifika lösningar gällande säkerhet och identitet. För aktörer, exempelvis företag och kommuner, som verkar i flera sektorer är det ineffektivt med sektorsspecifika säkerhetslösningar. Ett behov av en sektorsövergripande hantering har identifierats av eSam. Ta fram en precisering av gemensamma behov och tydliggöra alternativ.
 - Leda och styra informationssäkerhetsarbetet i gemensamma insatser
 - Koordinera informationssäkerhetsarbetet
 - Ta fram en modell för informationssäkerhet i gemensamma tjänster
 - Utse vem/vilka som ansvarar för informationssäkerhetsarbetet i gemensamma tjänster

2.6.7 Innovation

Domänen Innovation samlar förmågor som behövs för att kunna bedriva ett innovationsarbete i samverkan utifrån ett livshändelse- och samhällsperspektiv.

Följande förmågor är prioriterade:

- Samhällsperspektiv och innovation med medborgare
 - Etablera innovationsprocessen genom att göra pilotinitiativ inom Mina Data, Citizen science, Data för utvecklare samt Flytta

3 Inriktning utvecklingsplan 2021-2023

De flesta av eSams medlemmar ingår i några av de lagstadgade förfaranden/digitala tjänster som ska tas fram inom ramen för Single Digital Gateway vilka ska vara i drift 2023. Här kan eSam bidra till gemensamma lösningar tillsammans med nationell samordnare DIGG för att åstadkomma den utveckling som krävs.

Det pågår arbete med att skapa en gemensam digital ingång till Europa som ska göra det lättare för privatpersoner och företag att komma i kontakt med myndigheter i Sverige och för svenskar gentemot myndigheter i andra EU-länder. Det betyder att vi svenska myndigheter tillsammans under de kommande åren behöver arbeta med att se till att enkel information och digitala tjänster finns tillgängliga även i gränsöverskridande situationer. Det som är möjligt att göra i Sverige ska gå att göra för alla EU-medborgare.

De kommande åren kommer därför kräva insatser på många myndigheter, och även regioner och kommuner, i varierande omfattning. I många delar är vi långt framme, till exempel när det gäller att tillhandahålla redaktionell information, även på engelska och flera andra språk. När det gäller informationsutbyte och att digitala tjänster kan användas i gränsöverskridande situationer finns däremot mycket att göra. Det arbete vi nu har framför oss inom SDG-förordningen hänger ihop med flera andra pågående initiativ inom Sverige och EU, till exempel byggblock för informationsutbyte.

Följande förfaranden omfattas av förordningen:

Födelse	Ansöka om bevis om registrering av födelse
Hemvist	Ansöka om bevis för bosättning
Studera	Ansöka om studiefinansiering för tertiär utbildning, t.ex. studiebidrag och studielån, från ett offentligt organ eller en offentlig institution
Studera	Lämna in inledande ansökan om antagning till en offentlig inrättning för högre utbildning
Studera	Ansöka om akademiskt erkännande av examensbevis, utbildningsbevis eller andra bevis på fullgjorda studier eller kurser
Arbeta	Ansöka om beslut om fastställande av tillämplig lagstiftning i enlighet med avdelning II i förordning (EG) nr 883/2004
Arbeta	Anmäla ändrade personliga eller yrkesrelaterade förhållanden avseende den person som erhåller sociala trygghetsförmåner, vilka är relevanta för sådana förmåner
Arbeta	Ansöka om europeiskt sjukförsäkringskort

Arbeta	Lämna in en inkomstskattedeklaration
Flytta	Anmäla adressändring
Flytta	Registrera ett motorfordon som ursprungligen kommer från eller redan är registrerat i en medlemsstat, enligt standardförfaranden
Flytta	Erhållande av klistermärken för användning av nationell väginfrastruktur: tidsbaserade avgifter (vinjett), avståndsbaserade avgifter (vägtull), klistermärken för utsläpp utfärdade av ett offentligt organ eller en offentlig institution
Flytta	Erhållande av klistermärken för utsläpp utfärdade av ett offentligt organ eller en offentlig institution
Gå i pension	Ansöka om pension och förmåner vid förtida pensionering från obligatoriska system
Gå i pension	Begära ut information om uppgifter med anknytning till pension från obligatoriska system
Starta företag och bedriva affärsverksamhet	Anmälan av affärsverksamhet, tillstånd för affärsverksamhet, ändring av affärsverksamhet och avslutande av affärsverksamhet utan insolvens- eller likvidationsförfaranden, undantaget inledande registrering av affärsverksamhet i företagsregistret och undantaget förfaranden för bildande eller senare anmälan av bolag i den mening som avses i artikel 54 andra stycket i EUF-fördraget
Starta företag och bedriva affärsverksamhet	Registrera en arbetsgivare (en fysisk person) i ett obligatoriskt pensions- och försäkringssystem
Starta företag och bedriva affärsverksamhet	Registrera anställda i ett obligatoriskt pensions- och försäkringssystem
Starta företag och bedriva affärsverksamhet	Lämna in en bolagsskattedeklaration
Starta företag och bedriva affärsverksamhet	Meddela socialförsäkringssystemet när en anställds kontrakt avslutas, dock ej förfaranden för kollektivt avslutande av anställningskontrakt
Starta företag och bedriva affärsverksamhet	Betala sociala avgifter för anställda

Utöver detta kommer livshändelsen Ta körkort påbörja utveckling under 2021, där bland annat Transportstyrelsen och Trafikverket driver en förstudie.

Under verksamhetsåret 2020/2021 bör därför ingående diskussioner föras om vad som kommer att krävas för utvecklingen, ex behov av byggblock såsom identifiering, språk/översättning mm samt vilka arbetsformer som behövs för utvecklingen. Kraven på en uppgift en gång kommer även behöva belysas utifrån de initiativ som redan genomförs.

eSam är ett medlemsdrivet program för samverkan mellan myndigheter och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för att underlätta och påskynda digitaliseringen inom det offentliga. eSam bildades 2015 som en frivillig fortsättning på E-delegationen och bygger vidare på kunskaper och erfarenheter som byggts upp inom ramen för E-delegationen. En viktig uppgift för eSam är att ge ut vägledning som skapar förutsättningar för att öka den digitala samverkan inom offentlig förvaltning.

Vägledningarna finns tillgängliga på esamverka.se

I eSam ingår Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Boverket, Centrala Studiestödsnämnden, Domstolsverket, eHälsomyndigheten, Försäkringskassan, Jordbruksverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Lantmäteriet, Migrationsverket, Naturvårdsverket, Pensionsmyndigheten, Polisen, Riksarkivet, Sida, Skatteverket, Skolverket, Sveriges Kommuner och Regioner, Statens servicecenter, Statens tjänstepensionsverk, Statistiska centralbyrån, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket och Universitets- och högskolerådet

